

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 2025/1

K A R A R

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 6/12/2024 tarihli yazıda; "298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 15, 17, 18, 19 ve geçici 25'inci maddeleri hükümleri ve Kurulumuzun 12/1/2022 tarihli ve 2022/16 sayılı, 13/4/2022 tarihli ve 2022/142 sayılı, 3/1/2024 tarihli ve 2024/5 sayılı kararları gereğince; tüm il ve ilçe seçim kurullarının görev süreleri 2025 yılı Ocak ayının son haftasında sona ereceğinden, 298 sayılı Kanun'un 15, 17, 18 ve 19'uncu maddeleri uyarınca, bu kurulların 2025 yılı Ocak ayının son haftası içinde iki yıl süre ile görev yapmak üzere yeniden oluşturulacağından;

a) İlçe seçim kurulu başkanınca öngörülen sürecin başında o ilçede teşkilatı bulunan ve 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılan 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde o ilçede en çok oy almış olan dört siyasi partiden birer asıl ve birer yedek üye adının istenmesi, bu şekilde üyeler belirlenmediği takdirde 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü bendi gereğince Yüksek Seçim Kurulunca ilan edilen ve o ilçede teşkilatı bulunan siyasi partiler tespit edilerek bunlar arasından ad çekilerek belirlenmesine,

b) 298 sayılı Kanun'un 47'nci maddesi hükümleri gereğince seçmen kütüğü verilebilecek olan ve seçime katılma yeterliliği bulunan siyasi partilerin aynı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dört ve on birinci bentleri gereğince tespit edilmesine,

ilişkin çalışmaları yapmak üzere bir komisyon kurulmasına karar verilmesi hususunu takdirlerinize arz ederim." denilmiş olmakla, Kurulumuzun 6/12/2024 tarihli ve 2024/3111 sayılı Kararı ile oluşturulan Komisyon çalışmalarını tamamlamış bulunduğundan, konu incelenir.

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü bendinde; Yüksek Seçim Kurulu, tüzüklerine göre ilk genel kongresini yapmış olup, illerin en az yarısında ve en az altı ay evvel il ve ilçe teşkilatını kurmuş bulunan siyasi partilerin adlarını, ilçe seçim kurullarının yeniden kurulması için öngörülen ayların ikinci haftasında tespit ve ilan etmek ile görevlendirilmiştir.

298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının on birinci bendinde; bir ilde teşkilatlanmanın; merkez ilçesi dâhil o ilin ilçelerinin en az üçte birinde teşkilat kurma anlamına geldiği hükme bağlanmıştır. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 20'nci maddesinin birinci fıkrasında ise, siyasi partilerin ilçe teşkilatının; ilçe kongresi, ilçe başkanı, ilçe yönetim kurulu ve kurulmuş ise belde teşkilatından meydana geleceği, parti tüzüğünde ilçe disiplin kurulunun teşkilinin de öngörülebileceği ve beldelerde teşkilat kurulmasının zorunlu olmadığı düzenlemesine yer verilmiştir.

2820 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinin birinci fıkrasında; siyasi partilerin seçimlere katılabilmesi için illerin en az yarısında oy verme gününden en az altı ay evvel teşkilat kurmuş ve büyük kongrelerini yapmış olması şarttır.

2820 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinde ilçe teşkilatının; ilçe kongresi, ilçe başkanı, ilçe yönetim kurulu ve parti tüzüğünde öngörülmüşse disiplin kurulundan teşkili öngörülmüştür. İlçe teşkilatının varlığından bahsedilebilmesi için, ilçe kongresinin yapılarak anılan organların oluşturulması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; siyasi partilerin bir ilde teşkilatlanmasının varlığından bahsedilebilmesi için, o ilin merkez ilçe dâhil ilçelerinin en az üçte birinde teşkilat kurmaları, ilçe ve il kongrelerini yapmaları; seçime katılma yeterliliğini sağlayabilmeleri için de illerin en az yarısında teşkilat kurmaları ve büyük kongrelerini yapmaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu esaslar çerçevesinde;

298 sayılı Kanun'un 15, 18 ve 19'uncu maddeleri hükümleri uyarınca, 2025 yılı Ocak ayının son haftasında iki yıl süre için yeniden oluşturulacak ilçe seçim kurullarının oluşumunda üye istenilecek ve 17'nci maddesi gereğince de il ve ilçe seçim kurullarında temsilci bulundurabilecek,

Yine, söz konusu Kanun'un 47'nci maddesi hükümleri gereğince seçmen kütüğü verilebilecek olan ve seçimlere katılma yeterliliğini taşıyan siyasi partileri tespit ve ilan etme görev ve yetkisi 298 ve 2820 sayılı Kanunlara göre Yüksek Seçim Kuruluna ait bulunduğundan, sözü edilen 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü bendinde öngörülen koşullara sahip siyasi partilerin ve aynı Kanun'un 47'nci maddesine göre seçmen kütüklerinin verilebileceği siyasi partilerin ayrı ayrı araştırılıp belirlenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 25/12/2024 tarihli ve 2024/10725 sayılı yazısının incelenmesi sonucunda;

a) 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü bendindeki koşullara uygun olarak kendi tüzüklerine göre ilk genel kongrelerini yapmış ve 2025 yılı Ocak ayının ikinci haftasından altı ay öncesi olan 15/7/2024 tarihi itibarıyla illerin en az yarısında teşkilatını kurmuş siyasi partilerle, yine aynı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının on birinci bendi ve 2820 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesindeki koşullara uygun olarak 1/1/2025 tarihinden altı ay öncesi olan 1/7/2024 tarihi itibarıyla illerin en az yarısında teşkilatını kurmuş ilçe, il ve büyük kongrelerini yapmış olan ve 298 sayılı Kanun'un 47'nci maddesine göre seçmen kütüklerinin verileceği siyasi partilerin; alfabetik sıralamaya göre;

1. Adalet Birlik Partisi, 2. Adalet Partisi, 3. Adalet ve Kalkınma Partisi, 4. Anadolu Birliği Partisi, 5. Anavatan Partisi, 6. Bağımsız Türkiye Partisi, 7. Büyük Birlik Partisi, 8. Cumhuriyet Halk Partisi, 9. Demokrasi ve Atılım Partisi, 10. Demokratik Sol Parti, 11. Demokrat Parti, 12. Doğru Yol Partisi, 13. Emek Partisi, 14. Gelecek Partisi, 15. Genç Parti, 16. Güç Birliği Partisi, 17. Hak ve Özgürlükler Partisi, 18. Halkın Kurtuluş Partisi, 19. Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi, 20. Hür Dava Partisi, 21. İyi Parti, 22. Memleket Partisi, 23. Millet Partisi, 24. Milliyetçi Hareket Partisi, 25. Milli Yol Partisi, 26. Ocak Partisi, 27. Saadet Partisi, 28. Sol Parti, 29. Teknoloji Kalkınma Partisi, 30. Türkiye İşçi Partisi, 31. Türkiye İttifakı Partisi, 32. Türkiye Komünist Hareketi, 33. Türkiye Komünist Partisi, 34. Vatan Partisi, 35. Yeniden Refah Partisi, 36. Yenilik Partisi, 37. Yeni Türkiye Partisi, 38. Zafer Partisi,

olduğu belirlenmiştir.

Bunun sonucu olarak; adları geçen ve belirlenen 38 siyasi partinin, 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü bendi uyarınca, 2025 yılı Ocak ayının son haftasında iki yıl süre için yeniden kurulacak olan ilçe seçim kurullarının kuruluşunda üye istenebilecek ve aynı Kanun'un 47'nci maddesine göre seçmen kütüklerinin verilebileceği siyasi partiler olarak tespit ve ilanı gerekir.

b) Diğer partilerin ise büyük kongre yapma veya teşkilatlanma koşulunu taşımamaları nedeniyle, 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü ve on birinci bentleri ile 2820 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinde öngörülen nitelikleri kazanamadıkları tespit edilmiştir.

c) Öte yandan, il ve ilçe seçim kurullarında birer temsilci bulundurabilecek siyasi partilerin hangileri olduğu 298 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde belirtilmiştir. Bu maddeye göre; son milletvekili genel ve ara seçiminde kendi listesinden seçilmiş en az bir milletvekiline sahip olan veya 14'üncü maddenin birinci fıkrasının dördüncü bendi gereğince Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilan edilen siyasi partilerden o il ve ilçede teşkilatı bulunanlar, il ve ilçe seçim kurullarında birer temsilci bulundurabilirler.

Bütün bu işlemlerden sonra 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü ve on birinci bentleri ile 2820 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinde öngörülen koşullara sahip siyasi partilerin hangileri olduğu yukarıda tespit edilmiş bulunmaktadır.

S O N U Ç :

Açıklanan nedenlerle;

A- a) 298 sayılı Kanun'un; 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü bendinde öngörülen koşulları 2025 yılı Ocak ayının ikinci haftasından altı ay öncesi olan 15/7/2024 tarihi itibarıyla taşıyan,

b) Aynı Kanun'un 47'nci maddesine göre seçmen kütüğü verilebilecek olan ve 14'üncü maddenin birinci fıkrasının on birinci bendi ile 2820 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinde öngörülen koşulları 1/1/2025 tarihinden altı ay öncesi olan 1/7/2024 tarihi itibarıyla taşıyan siyasi partilerin;

1. Adalet Birlik Partisi,
2. Adalet Partisi,
3. Adalet ve Kalkınma Partisi,
4. Anadolu Birliği Partisi,
5. Anavatan Partisi,
6. Bağımsız Türkiye Partisi,
7. Büyük Birlik Partisi,
8. Cumhuriyet Halk Partisi,
9. Demokrasi ve Atılım Partisi,
10. Demokratik Sol Parti,
11. Demokrat Parti,
12. Doğru Yol Partisi,
13. Emek Partisi,
14. Gelecek Partisi,
15. Genç Parti,
16. Güç Birliği Partisi,
17. Hak ve Özgürlükler Partisi,
18. Halkın Kurtuluş Partisi,
19. Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi,
20. Hür Dava Partisi,
21. İyi Parti,
22. Memleket Partisi,
23. Millet Partisi,
24. Milliyetçi Hareket Partisi,
25. Milli Yol Partisi,

26. Ocak Partisi,
27. Saadet Partisi,
28. Sol Parti,
29. Teknoloji Kalkınma Partisi,
30. Türkiye İşçi Partisi,
31. Türkiye İttifakı Partisi,
32. Türkiye Komünist Hareketi,
33. Türkiye Komünist Partisi,
34. Vatan Partisi,
35. Yeniden Refah Partisi,
36. Yenilik Partisi,
37. Yeni Türkiye Partisi,
38. Zafer Partisi,

olduğunun tespit ve ilanına,

B- Karar örneğinin;

a) Resmî Gazete’de yayımlanmasına,

b) Seçime katılma yeterliliğine sahip siyasi partilerin genel başkanlıklarına gönderilmesine,

c) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce Kurulumuzun www.ysk.gov.tr internet adresinde ve Kurumsal Portalında yayımlanmasına,

ç) İl ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

7/1/2025 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan

Ahmet YENER

Başkanvekili

Ekrem ÖZÜBEK

Üye

Ali ÜRKER

Üye

Orhan USTA

Üye

Battal ÖĞÜT

Üye

Talip BAKIR

Üye

Dr. Serdar MUTTA

Üye

Mahmut AKGÜN

Üye

İsmail KALENDER

Üye

Ali ÇOPUR

Üye

Celal ALBAY